

Sygnatura akt: II C 387/16

UZASADNIENIE

Powódka A. T. wniosła o zasądzenie od pozwanego Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej 12 000 zł jako zadośćuczynienia za śmierć babki oraz odsetek ustawowych za opóźnienie od ww. kwoty od 11 września 2015 r. do dnia zapłaty.

Pozwany wniosł o oddalenie powództwa.

1. Ustalenia faktyczne

15 maja 2014 r. przy ul. (...) r. na wysokości posesji nr (...), B. B., córka K. i J., urodzona w (...) r., została uderzona w głowę przez spadający konar odłamany od topoli. W wyniku uderzenia B. B. zmarła.

(dowód: notatka - k. 11, odpis aktu zgonu - k. 12, karta statystyczna - k. 13)

S. W., prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...), był objęty ubezpieczeniem od odpowiedzialności cywilnej w pozwanym Towarzystwie (...) S.A. W polisie złożonej do akt sprawy nie wymieniono ubezpieczenia działalności gospodarczej polegającej na pielęgnacji drzew. Więc albo była jeszcze jedna polisa, albo strony umowy ubezpieczenia tak a nie inaczej rozumiały jej zapisy tzn. że ubezpieczona jest też pielęgnacja drzew. W każdym razie objęcie zdarzenia ubezpieczeniem jest niesporne między stronami.

(dowód: niesporne, polisa OC 000-14-430- (...) - k. 45)

S. W. w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, mając odpowiednie kwalifikacje, wykonywał zadania z zakresu gospodarowania drzewami na podstawie umów z Zakładem (...) dzielnicy O.. Kolejne umowy były zawierane 23 maja 2012 r., 6 marca 2013 r. i 27 grudnia 2013 r. Umowa Nr (...) z dnia 27 grudnia 2013 r. łącząca S. W. i (...) W. - Zakład (...) w D. O. (...) W. w § 2 określała sposób, w jaki będzie zgłaszany Wykonawcy zakres prac. Zgodnie z § 2 prace pielęgnacyjne będą zgłaszane na bieżąco (pisemnie) przez wskazanego w umowie przedstawiciela Zamawiającego lub uprawnionych przez niego pracowników. Wykonawca zobowiązany jest do przyjmowania pisemnych zleceń (faksem lub za pośrednictwem poczty elektronicznej) od Zamawiającego oraz wykonywania usługi określonej w zleceniu w terminie 24 godzin od przekazania zlecenia przez Zamawiającego, w przypadku zleceń dotyczących usuwania wiatrolomów w możliwie najkrótszym czasie, tj. rozpocząć wykonywanie zlecenia najpóźniej w ciągu 4 godzin od jego otrzymania.

(dowód: zlecenie nr (...) - k. 63-64v, świadectwo ukończenia kursu-egzaminu pilarzy drzew - k. 54, umowy k. 125n, 134n i 140n)

Topola o obwodzie 235 cm, rosnąca przy ul. (...) r. była objęta w roku 2012 zleceniem wykonania pielęgnacji drzewostanu na podstawie zlecenia nr (...). Sposób wykonania zlecenia - technologii wykonania prac przy drzewach określał załącznik nr 3 do umowy nr (...). W latach kolejnych zlecenia nr (...) i (...) nie obejmowały już tej topoli.

(dowód: zlecenie nr (...) - k. 83-88v, załącznik nr 3 do umowy (...) - k. 129-130, zlecenie nr (...) - k. 89-95, zlecenie nr (...) - k. 95v-98v)

S. W. nie decydował o wycince drzew. To należało do decyzji inspektora ZGN. S. W. dokonywał tylko czynności zleconych przez ZGN.

(dowód: zeznania świadka S. W. - k. 392-394)

31 lipca 2012 r. protokołem odbioru wykonania prac zgodnie ze zleceniem nr (...) do umowy (...) z 23 maja 2012 r., została potwierdzona realizacja przedmiotowego zlecenia zgodnie z sztuką ogrodniczą oraz nie zgłoszono uwag.

(dowód: protokół z 31 lipca 2012 r. – k. 272)

Drzewo było chore od samego początku kiedy tylko wykonane pierwsze jakiegokolwiek cięcia. Na to wskazuje opis biegłego że topola została w złym miejscu posadzona i w młodości niewłaściwie ukształtowano koronę (bo tak to stwierdził po okolicznych drzewach). Więc potem jakiegokolwiek cięcia tylko pogarszały stan drzewa. Tak naprawdę drzewo nadawało się do wycinki a nie do pielęgnacji.

(dowód: opinia biegłego z zakresu pielęgnacji i konserwacji drzew dendrologii z 6 grudnia 2017 r. – k. 356, opinia uzupełniająca z 27 listopada 2018 r. – k. 437-444)

Powódka pozostawała w bliskich relacjach ze zmarłą. Śmierć B. B. nie wpłynęła na funkcjonowanie powódki.

(dowód: opinia biegłego lekarza psychiatry – k. 421-426)

Pełnomocnik powódki 1 kwietnia 2015 r. wezwała S. D.-P. do zapłaty.

(dowód: pismo z 1 kwietnia 2015 r. – k. 15-17v)

S. W. w piśmie z 16 czerwca 2015 r. oświadczył, że nie przyjmuje odpowiedzialności za skutki zdarzenia z 15 maja 2014 r.

(dowód: pismo z 1 kwietnia 2015 r. – k. 15-17v)

Pozwana decyzją z 10 września 2015 r. odmówiła przyjęcia odpowiedzialności za ubezpieczonego S. W..

(dowód: decyzja z 10 września 2015 r. nr szkody (...) – k. 18-22)

2. Ocena dowodów

Żadna ze stron nie zakwestionowała prawdziwości ww. dokumentów, a sąd nie miał wątpliwości co do ich prawdziwości i rzetelności.

Okoliczności niesporne sąd ustalił na podstawie art. 229 i 230 k.p.c.

W odpowiedzi na pozew (k. 34-40): brak winy ubezpieczonego, bo to nie on tylko ZGN zajmował się kwalifikacją drzew do konkretnych prac, więc to był nie jego obowiązek (k. 36 i 37). Replika powódki k. 303.

Istotne dla rozstrzygnięcia, lecz sporne było to, czy ubezpieczony ponosi odpowiedzialność na zasadzie winy za zdarzenie z 15 maja 2014 r., w wyniku którego zmarła B. B.. To m.in. wymagało rozstrzygnięcia kto powinien zakwalifikować topolę do wycięcia drzewa lub wycięcia uschłego konara i czy w ogóle ubezpieczony był w stanie ustalić że konar jest uschły.

Biegły dendrolog samowolnie zorganizował wizję lokalną z udziałem strony pozwanej i osób trzecich, na której rozpytywał mieszkańców i oglądał jakieś fotografie przedstawiane mu przez pracownika ZGN. Tego w ogóle nie było w tezie postanowienia o powołaniu biegłego. Opinia jest w tym zakresie nierzetelna, bo biegły zamiast oceniać materiał dowodowy, samodzielnie go gromadził. Przydatna jest tylko w tym zakresie w jakim opisuje czym są topole, jakie są konsekwencje takiego sadzenia topól, ich niewłaściwego przycinania w młodości itd.

O przesłuchanie świadka wskazanego w opinii biegłego (k. 439) nikt nie wnioskował, więc sąd nie przesłuchał.

3. Ocena prawna

Roszczenie powódki wynika z art. 446 § 4 i art. 415 k.c. w zw. z art. 822 § 4 k.c. Przesłankami tego roszczenia są zatem:

1) śmierć najbliższego członka rodziny;

2) wina ubezpieczonego, czyli zarzucalność jego zachowania, jego niezgodność z prawem lub zasadami współżycia społecznego.

Co do pierwszej – brak sporu, że zmarła była dla powódki taką osobą.

Co do drugiej. Podstawą roszczenia nie jest art. 471 k.c. (jak to nietrafnie kwalifikuje powódka k. 372v, czy nawet pozwany k. 37v), bo S. W. nie był związany umową z powódką. Nie jest więc istotne czy miał umowny obowiązek kwalifikowania drzew do wycinki, bo powódka nie była stroną tej umowy. Z art. 415 k.c. wynika, że ubezpieczony znalazłszy się w danej sytuacji społecznej (jako wykonawca prac ogrodnich zleconych przez miasto) miał moralny obowiązek zrobić tyle ile w jego mocy żeby zapobiec wypadkowi. Powódka powinna więc udowodnić, że konar był suchy i że ubezpieczony powinien był go usunąć w ramach swoich obowiązków zawodowych. Nie udowodniła tego. Z dokumentów wynika że w 2014 r. na to drzewo nie wchodził (brak na to dowodów, w szczególności świadek W. tego w zeznaniach nie przyznał, a osobę wymienioną na k. 439 na świadka nie zgłoszono). Ewentualnie powódka powinna udowodnić, że ubezpieczony miał moralny obowiązek zgłosić komuś że konar jest do usunięcia albo całe drzewo do wycięcia. Tego też nie udowodniła, bo z opinii biegłego wynika że tak naprawdę to całe drzewo było do usunięcia, więc gdyby nawet zgłaszał, to nic by to nie dało. Decyzja o usunięciu i tak należała do inspektora ZGN. Co więcej, skoro umowy ubezpieczonego z ZGN nie przewidywały kwalifikowania drzew do wycinki, to obowiązek ten należał do pracowników ZGN. A zatem, nawet gdyby ubezpieczony widział, że drzewo nadaje się do wycięcia, to miał prawo mniemać że decyzja ZGN o niewycinaniu drzewa jest przemyślana. Decyzja ta nie należała do niego. Powódka nie udowodniła, że ten konkretny konar, który się ułamał, był uschły i że S. W. mógł to widzieć.

S. W. wiązały postanowienia z Załącznika do poszczególnych umów, zatytułowanego Technologia wykonania prac przy drzewach osiedlowych. Z pkt. 2 tego dokumentu wynikało, że cięcia techniczne koron drzew wraz z wywozem gałęzi są wykonywane tylko na polecenie inspektora nadzoru i w ściśle ustalonym zakresie.

W takich okolicznościach, w których w zakresie prac przy ul. (...) r. w roku 2013 i 2014 nie było oznaczone przedmiotowe drzewo, S. W. nie miał obowiązku wykonywania przy nim żadnych prac, co więcej, S. W. nie miał wpływu na zakres zleczanych prac. Natomiast w 2012 r. dokonując prac przy przedmiotowej topoli miał je wykonywać zgodnie z wytycznymi zawartymi we wskazanym załączniku.

Tym samym, nie została przez powódkę (art. 6 k.c.), udowodniona przesłanka zawinienia po stronie ubezpieczonego.

Ponadto, powódka powinna wykazać, że zdarzenie z dnia 15 maja 2014 r. miało wpływ na jej stan, sposób funkcjonowanie i odczuwaną przez nią krzywdę. Sąd dopuścił opinię biegłego lekarza psychiatry, która nie potwierdziła zaistnienia takich okoliczności. Biegły lekarz psychiatra we wnioskach wprost wskazał, że w obecnym stanie zdrowia psychicznego A. T. brak objawów zaburzeń psychicznych związanych ze śmiercią B. B..

4. Koszty

Koszty procesu

Zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu).

Powódka przegrała sprawę.

Na zasądzoną kwotę złożyły się:

3) 5000 zł zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Jest to nieznacznie (o 200 zł) podwyższona stawka minimalna z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, w brzmieniu obowiązującym przed 27 października 2016 r. (zgodnie z § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3 października 2016 r., Dz.U. poz. 1667).

4) 17 zł zwrotu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (k. 44).

Nieuiszczone koszty sądowe

O nieuiszczonych kosztach sądowych, pokrywanych tymczasowo ze Skarbu Państwa, należało orzec na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398). Łącznie wydatki Skarbu Państwa wyniosły 1207,68 zł (wynagrodzenia biegłych, k. 366, 449, 429). Sumę tę należało nałożyć na stronę, która przegrała sprawę.

ZARZĄDZENIE

Doręczyć odpis wyroku wraz z uzasadnieniem

- a. pełnomocnikowi powoda,
- b. pełnomocnikowi pozwanego.